

КАЛЕЙДОСКОП ПОДІЙ

СТ. 5

ПЕДАГОГІКА СЕРЦЯ

СТ. 6

ЗНАЙОМІ НЕЗНАЙОМЦІ

СТ. 8

СТОРІНКАМИ МУЗЕЮ

СТ. 8

НОВОРІЧНІ ФАНТАЗІЇ

СТ. 9-10

Зима живе, як той художник Брак.
 Застигли луки в обіймах.
 Але снігур вдягає чорний фрак,
 Палку жилетку - відчуває вільно,
 Що свято стукає то шишкою сосни,
 То калиновим кетягом рясним.
 І дух Любові в серці ожива,
 І крізь сніги росте таки трава..

У нашій професії Новий рік, як відомо, розпочинається й завершується дещо в інші терміни, ніж прийнято святкувати. Проте ми знаємо, що в січні-лютому всі ректори звітують про діяльність вишу за календарний рік.

Ми поцікавилися в Миколи Олексійовича, чи вважає він 2012 рік сприятливим для нашого університету.

— Цей рік ми провели гідно. З усіх поставлених завдань одним із найважливіших вважаю – турботливе ставлення до трудового колективу та студентів. Отож, ми розпочнемо новий рік без заборгованостей з виплати заробітної плати та стипендії.

Микола Олексійович звернув увагу на труднощі, з якими довелося боротися майже весь рік.

— Бачите, яка швидконога зима цього року. Близько 500 тис. грн. із нашого бюджету виплачуємо за опалення приміщень. Потрібно заощаджувати, бо є потреба в оновленні технічної бази вишу. Всі труднощі ми намагалися долати якісно й швидко. На жаль, не вдалося все владнати з гуртожитками. За рік все виправити неможливо, але успіхи є. У другому та четвертому гуртожитках уже працюють ліфти. Почали ремонтувати приміщення, адже будівлі збудовано досить давно.

І все ж таки ректор щиро бажає, щоб усі проблеми залишилися в році Дракона й наступний був успішним і позитивним.

— Університет важливий для мене, адже це мій рідний дім, у якому я пройшов непростий шлях від студента до ректора. Я кілька разів змінював власне помешкання, але незмінною в моєму житті була і є праця в цьому університеті.

Микола Олексійович згадав багато приємного з навчального й культурного життя нашого закладу за минулий рік.

Найкращі серед нас

Щорічний конкурс «Кращий студент України», організований Всеукраїнською молодіжною громадською організацією «Студентська республіка», цього року приніс нашому університету багато приємних несподіванок.

Ці обличчя добре знайомі читачам нашої газети, адже ми багато писали про них, тому вдячі приймачів привітати їх з перемогою в таких номінаціях:

«Кращий студент-науковець» **Ервін Міден** (Інститут історії, етнології та правознавства імені О. М. Лазаревського);

«Кращий студент-спортсмен» **Олександр Алієв** (філологічний факультет);

Ігор Корж (технологічний факультет), який представлятиме м. Чернігів на Всеукраїнському конкурсі.

Ми вирішили поцікавитися, якими є наші кращі студенти, що вони люблять, чим живуть...

Ервін Міден

Ігор Корж

Хотів би навчитися літати?

Ігор Корж. Я ж фокусник-чародій. Я не хочу вчитися літати, я умію.

Саша Алієв. Літати? Швидше хотів би досягнути Силу, як у «Зоряних війнах».

Ервін Міден. Звісно, однак бажано не самотійно уві сні, а на літаку чи гелікоптері.

Де ти знаходиш позитив у своєму житті?

Ігор Корж. Я прагну знаходити позитив скрізь, тому що страшно жити у нудному світі.

Саша Алієв. Абсолютно у всьому.

Який поцілюнок тобі найбільше запам'ятається?

Ігор Корж. Несподіваний.

Саша Алієв. Гарячий.

Чого ти найбільше боїшся?

Ігор Корж. Найбільше боюсь самотності...

Саша Алієв. Багато чого боюсь.

Полюбляєш виділятися у суспільстві? Як саме?

Ігор Корж. Я сам не люблю виділятися. За мене це робить моє захоплення – фокуси й ілюзія.

Саша Алієв. Можливо! Як роблю – та ніяк, просто живу. Так виходить, що живу не зовсім так, як усі. Багатьох це і дивує.

Якщо людина говорить сама з собою, вона несповна розуму?

Олександр Алієв

Ігор Корж. Якщо людина говорить сама з собою, то це означає, що у неї стільки ідей, які просто неможливо втримати. Я думаю, що вона талановита.

Саша Алієв. Не думаю, я часто говорю сам із собою.

Найважливіші слова у твоєму житті?

Ігор Корж. «Адже «завтра» може і не бути».

Саша Алієв. Дуже вразили і запам'яталися слова моєї бабусі: «Ом'я – це фундамент. Чим міцніше фундамент, тим вище і міцніше буде будинок».

Чи є життя на Марсі?

Ервін Міден. Я займаюсь додатково астрономією. Щодо означеної проблеми можу відповісти так: я хочу в це вірити. Наука має на це підстави. Однак бажано, щоб я був першим із землян, хто злітає на Марс і в цьому переконався.

Ось такі вони – найкращі хлопці університету!

P.S. Підтримаймо Ігоря Коржа, який представлятиме наше місто на Всеукраїнському конкурсі!

**Катерина Печерна
Ірина Хоменко**

— Уперше в нас працювало три спеціалізовані Вчені ради з захисту кандидатських дисертацій. До нас працювати все частіше приходять кандидати наук, що виховані в цих стінах. Це дуже приємно, адже саме так і має бути в національному університеті.

Розуміємо, що можемо пишатися кількістю першокурсників цього року, але ректор зауважує, що курчат рахують восени.

— Сесія розставити усе на свої місця. У навчальну аспект я ще не можу об'єктивно оцінити першокурсників, а от у культурно-масовому – вони, як завжди, креативні, цікаві, емоційні.

Ми не могли не поцікавитись у ці святкові дні про власні передноворічні спогади Миколи Олексійовича.

— ...Є одна історія. Це було в студентські роки. На подвір'ї університету посадили три ялинки. Вони росли дуже гарними, тому ми з друзями вирішили чергувати біля них протягом трьох ночей, щоб їх не зрубав хтось собі на свято. Дочекалися 1 січня, коли рубати їх уже не було сенсу. Зараз ті ялинки вже понад 20 метрів виросли. Я люблю проходити повз них та згадувати студентське життя й переддень Нового року.

— **Уявіть, будь ласка, що Ви пишете листа Діду Морозу. Що б Ви попросили в нього?**

— Мені вже більше личить не листи писати, а самому стати Дідом Морозом. Із висоти життєвого досвіду можу не гірше виконувати його функції, тому буду не просити, а бажати й дарувати.

Насамперед, звичайно, бажаю здоров'я. Молодь амбіційна, максималістська... Для здійснення її задумів потрібно мати сили й знання – бажаю добре навчатися й активно займатися спортом.

Радуйте ваших батьків. Це єдині люди в усьому світі, які щиро за вас уболівують і радіють найменшим успіхам. Їхня усмішка дорожча за всі матеріальні блага у світі, бо, коли її не стає, ...ми втрачаємо частиночку себе. Бережіть батьків – і ваші діти будуть берегти вас!

Щиро бажаю успіхів у навчанні. Зараз ви будуєте фундамент для майбутнього професійного зростання. Якщо ви в цих стінах, значить маєте мету. Нехай же вона буде доброю, красивою, великою. Кажуть, яка в людини мета, така й вона сама. Ставте перед собою цілі, досягайте їх! Мрійте, у мріях ми вдосконалюємося.

Кохайте й будьте коханими, адже ніщо так не окрилює людину, як це почуття!

Нових здобутків, успіхів та щастя! Здоров'я, достатку і процвітання в Новому році!

Спілкувалась Анастасія Улюшева

Фотокадри з життя ППФ

Ніщо не може бути настільки різнобарвним як студентське життя – бурхливим, радісним, важким і яскравим. Я запрошую Вас у подорож фотоальбомом психолого-педагогічного факультету.

Кадр I. Виставка квітів і стіннівок

Ніхто не уявляє собі День вчителя без квітів і, звичайно, привітань. Осінні композиції з найпрекрасніших представників флори милували око викладачів факультету протягом усього тижня. Феєричні стіннівки з найширшими побажаннями щодень підіймали настрої усім, хто бачив їх... Що ми можемо побажати нашим викладачам? Те ж саме, що й собі. Як же інакше? Одним словом, усього найкращого.

Кадр II. Презентація першого курсу факультету

Звичайний день, 31 жовтня, перетворився на неймовірну феєрію посмішок, пісень, танців і привітань завдяки креативним першокурсникам. У цьому запалі найяскравіше проявили себе студенти 15 групи. Не обійшлося без жартів долі – апаратура раз! відмовилася працювати... Це не стало їм на перешкоді! Саме вони представляли ППФ на «Дебюті». Редакційна колегія газети вітає Вас! Так тримати й надалі!

Кадр III. Посвята першокурсників

У другому гуртожитку, званому всіма студентами нашого вишу, відбулася посвята колишніх абітурієнтів. Хоча ще сесія не охопила їх своїми чарами, ми знаємо, що вони гідні носити таке почесне звання, як СТУДЕНТ. Звичайно, знайшлися нові таланти, які потішили глядачів.

Кадр IV. День студента

Актив студентського парламенту й факультету організували незабутнє свято для студентів ППФ. Ігри, атракціони, квест і без міри радість стали візитівкою 16 листопада. Вітаємо 11 групу з перемогою у квесті! Ви молодці, старалися не даремно, адже нагороджені сертифікатами по 10 балів на будь-яку дисципліну зимової екзаменаційної сесії.

Кадр V. «Треті Сіверянські соціально-психологічні читання»

Не лише розвагами живе студент-психолог. Він ще й займається глобальними питаннями, які в майбутньому врятують людство. От і провели світлі голови факультету Всеукраїнську наукову конференцію. Вона не залишилася непоміченою. Адже це гарна можливість і себе показати, і на когось подивитися.

Ось такі у нас з вами вийшли фотокадри з життя студентів психолого-педагогічного факультету.

Редакція «Універ.Сіті»

Спробуй стати першокурсником

Цьогорічна посвята першокурсників фізико-математичного факультету проходила досить незвичним чином. Їм довелося пройти крізь вогонь, воду й мідні труби.

Для них було розроблено цікавий квест. Його сенс полягав у виконанні завдань на спритність, логіку, винахідливість та, звісно ж, згуртованість. Студенти кожної групи по черзі розгадували загадки. Потім повинні були швидко дістатися до розгаданого місця (чи то біля гуртожитків, чи то біля місцевого рагсу...) і виконати безліч завдань.

Пройшовши всі випробування і зібравши картки із завданнями, студенти отримали з їхньої зворотної сторони пазл, а склавши його – кросворд, розгадкою до якого була остання точка маршруту – це «актовий зал». Там відбулося вручення кубків переможцям та учасникам.

Усі першокурсники поставили свої підписи в спеціальному журналі. Після цього групи дали клятву старанно навчатися, за що кожному дістався символ студентства – смачна булочка з ідальні.

Тетяна Крижева

А у нас, у гуртожитку №3

У ніч на 13 грудня українці традиційно збираються на вечорниці. Дівчата сходяться, аби поворожити на судженого. Хлопці не втрачають нагоди раз у рік побешкетувати. Старше ж покоління святкує Андріїв вечір у колі найкращих друзів та спогадів.

Не спалося цієї ночі і мешканцям гуртожитку №3. Адже настав момент розпочати цикл новорічно-різдвяних свят, та ще й так, щоб було що згадувати весь рік.

Атмосфера українських вечорниць настільки захопила, що дрес-код дотримались майже всі

(завчасно запрошених повідомили, що в одязі має бути атрибут з українською символікою). Були на нашому святі і постійні герої усіх «українських народних тусовок», а саме Голохвастов із Пронею та Кайдашиха і, звичайно ж, не обійшлося без кумів.

Господиня, у домі якої збиралася молодь, радо вітала та пригостила гостей. Так уже сталося, що її робота - контролювати всі гуляння студентів. Як інакше, коли ти вихователь гуртожитку?

Не обійшлося і без традиційного ворожіння. На носі сесія, тож

цікаво заглянути у майбутнє, та й особисте життя теж треба влаштувати.

Які ж вечорниці без вареників? Охочих поласувати було чимало, і хлопцям довелося поборотися за смаколик (задання були для справжніх козаків).

За забавами та ворожінням не помітили, як і Андрія провели.

І ми там були, узвар пили, варениками заїдали, господарям дякували.

**Наталія Іващенко
Людмила Рихлік**

Бажаєш жити в мирі-готуйся до війни

Життя на технологічному факультеті досить бурхливе та насичене різноманітними подіями. День збройних сил України не став винятком. З самого ранку в холі університету панувала військово-святкова атмосфера. Її створили студентське самоврядування технологічного факультету та профком студентів.

Сьогодні солдати й офіцери Збройних сил України гідно продовжують традиції своїх дідів. Не всі, на превеликий жаль, розуміють значення власної армії, призначення якої захищати суверенітет і незалежність держави від зазіхань. «Бажаєш жити в мирі — готуйся до війни», - говорить мудре народне прислів'я.

Цього року студенти технологічного факультету також спробували відчувати себе частиною цього свята.

Хлопців привітав деканат. До них приєдналися студенти з невеликою концертною програмою. На студентів чекали жартиливий медогляд, фотографування на військовий квиток, ну, а далі - конкурси з

армійської тематики: віджимання від підлоги, біг навипередки зі швабрами тощо. Усе відбулося без стрільби, звичайно, але з перловою кашею і марш-кидком.

Перевірили хлопців і на вміння швидко і якісно забивати цяхи, не оминули й стрибків у мішках. Усі учасники проявили себе самовіддано і показали дівчатам, що вони здатні. Звичайно, після таких виснажливих випробувань для наших призовників, чекало чагування з польової кухні. Як кажуть, - війна війною, а обід за розкладом! Захід дав змогу всім бажаючим хоча б на кілька хвилин поринути у військову тематику, на власному досвіді відчувати тяжкі армійські будні. Усе це хлопці реалізували на перерві! Хіба ж не молодіж?!

Отож, бажаємо їм міцного здоров'я, родинної злагоди, щастя, високого почуття відповідальності за майбутнє своїх рідних, близьких і друзів. Робіть усе можливе для зміцнення нашої держави!

**Анна Резюк,
Оксана Ільзіт,
Марина Сердюк**

Хіміко-біологічному 30

В грудні хіміко-біологічний факультет відсвяткував своє 30-річчя. Викладачі та студенти підготували масштабну концертно-пізнавальну програму, яка включала в себе презентації, інтерв'ю, огляд історичних експонатів, створення колажу та святковий концерт.

Початком програми став круглий стіл, організований викладачами факультету, де випускники мали змогу поділитися професійними досягненнями у післястуденському житті та переглянути презентацію на тему «Педагогічна освіта як основа подальшого розвитку».

На святі були присутні багато випускників, серед яких письменниця Тетяна Пакалюк, працівниця інституту мікробіології Тетяна Бова, доцент кафедри харчових технологій, хімії та БЖД в ЧДТУ Савченко Олексій та інші.

Наступним етапом стало інтерактивне спілкування під назвою «У стінах рідного факультету», організаторами якого був колектив «Творча майстерня майбутнього вчителя». Студенти брали інтерв'ю у

випускників та робили фото, після чого дійство перемістилося в коридори факультету, де проходила виставка «Документи свідчать».

Серед експонатів були давні конспекти лекцій, реферати перших студентів, фотографії випускників, переможців конкурсу «Студент року» та виставлено перше технічне забезпечення факультету. Далі студенти, викладачі та гості свята створювали спільний колаж та записували свої враження чи побажання у книгу спогадів.

Завершальним заходом став святковий концерт, який проходив в актовій залі ЧНПУ, під час якого було нагороджено колишніх і теперішніх викладачів, які безпосередньо брали участь у створенні факультету, а саме Сидоренко Наталію Борисівну, Горностаєву Валентину Іванівну, Яковенко Бориса Володимировича, Куратову Тамару Сергіївну.

Проспорт

«Біатлон»

Наша редакція неодноразово зверталася до зимових видів спорту, здобутками в яких може пишатися наш університет. Серед них чи не перше місце займає біатлон. Зокрема, у 2012 році студенти факультету фізичного виховання отримали звання майстрів спорту, увійшли до молодіжних і національних збірних команд України. Продемонстрували високі результати на міжнародній арені.

Цього року троє наших спортсменів – **Олександр Рахно, Артем Тищенко та Аня Гиленко** отримали звання майстра спорту України з біатлону, а **Крістіна Литвиненко** – з лижних гонок.

Відразу четверо студентів вишу стали призерами Чемпіонату світу з біатлону в Контіолахті (Фінляндія): **Юлія Бригінець, Ірина Барвінець, Аня Гиленко та Артем Тищенко**. До речі, Артем здобув дві бронзові медалі у спринті та індивідуальній гонці.

Член збірної команди України **Олександр Дахно** посів друге місце на Чемпіонаті світу з літнього біатлону, що відбувався у вересні цього року в Уфі (Росія).

Приємно повідомити, що наші студенти входять до молодіжної команди України з біатлону. Це троє хлопців **Максим Ієхо, Василь Поташенко та Олексій Петренко**, а також троє дівчат **Анастасія Нечипоренко, Ірина Барвінець та Юлія Бригінець**.

Вітаємо наших спортсменів! Бажаємо вам наполегливості і наснаги, удачі та підкорення нових спортивних висот!

**Дмитро Мельниченко
Ірина Хоменко**

«Волейбол»

Чернігівські студенти-спортсмени увійшли до трійки призерів III Спортивних ігор України!

25 грудня у м. Києві відбулося підбиття підсумків III Спортивних ігор України серед вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. До чільної трійки кращих вишів України, що мають у своєму складі факультети або інститути фізичного виховання і спорту, увійшов Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка.

Перший заступник Міністра освіти і науки, молоді та спорту України Євген Суліма вручив ректору ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка Миколі Носку кубок та диплом і висловив сподівання, що чернігівські студенти в наступному році зможуть продемонструвати ще вищі спортивні досягнення й очолити рейтинговий список.

Слід відзначити, що у загальнокомандному заліку Першого Всеукраїнського фестивалю з ігрових видів спорту чернігівські студенти посіли третє місце. При цьому, на змаганнях із зимових видів спорту чернігівці змогли випередити лише львів'яни (Львівський державний університет фізичної культури) за рахунок таких екзотичних для Чернігівщини дисциплін як сноуборд, гірськолижний спорт, стрибки на лижах з трампліну. За підсумками виступів української збірної на XXX літніх Олімпійських іграх 2012 року в м. Лондоні спортсмени Чернігівської області посіли I місце у своїй групі.

Приєднуємося до привітань на адресу наших спортсменів, бажаємо у новому році міцного здоров'я та високих спортивних досягнень.

**відділ профорієнтаційної роботи
та зв'язків із громадськістю
ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка**

ТУРБОТА ПРО ОБДАРОВАНІСТЬ – УСПІХ КРАЇНИ

Обдарованість — це вміння бачити незвичайний ракурс у звичному і виявляти високу мотивацію, креативність, різні види здібностей в одному чи декількох видах діяльності. Кожна дитина — унікальна і неповторна, кожна, за певняють психологи, обдарована. Така дитина творить, як дихає. Не завжди дар виявляється сам по собі — його потрібно зуміти по-

бачити в дитині й виявити.

Як віднайти обдарованість, талант, як розвивати творчі здібності, аби не спотворити людську особистість? Які потрібні методи, критерії, щоб виявити обдарованість, розвинути, аби вона само-реалізувалась, принесла користь суспільству? Цими питаннями відтепер у Чернігові займатиметься відкритий 18 жовтня при нашому університеті Чернігівський регіональний центр інституту обдарованої дитини Національної академії педагогічних наук України.

Основними напрямками його діяльності є консультування педагогів з проблем психологічної та педагогічної діагностики обдарованості; пошук ефективних педагогічних методів, форм та засобів розвитку обдарованих дітей; популяризація освіти обдарованих дітей та формування суспільно-громадської думки щодо її значення.

Діяльність і плани центру:

- Проведення студент-

ських майстер-класів «ЧІКС» (Чернігівські інтелектуальні, креативні студенти), відвідати які можуть усі бажаючі щосуботи о 17:00 в ауд. 228 (за інформацією звертатися в 242 ауд.).

- Проведення тренінгів креативності «Від творчості — до життєтворчості» для вчителів початкових класів, вихователів, студентів.

- Круглий стіл «Психологічні засади формування педагогічної майстерності вчителів» (м. Київ).

- Участь обдарованих дітей у II Всеукраїнському конкурсі «Творчий учитель — обдаровані діти» (м. Київ, листопад 2012 — травень 2013).

- Участь у Всеукраїнській виставці-фестивалі «Обдаровані діти України» (м. Київ, травень).

- Організація літньої школи «Юний природодослідник» на базі дитячо-оздоровчого табору «Електронік».

Марина Коновальчук

Ірина Хоменко

Мупи добро, бро!

Вот ты, да, да ты, когда последний раз совершал доброе дело? И что ты называл добром? Кормил бездомных животных? — Молодец! Уступал место в общественном транспорте? — Безусловно, молодец! А что, если поднять глобальные вопросы? Что-то более серьезное и важное? У нас в городе есть реабилитационные центры, детские дома, интернаты, которые нуждаются в помощи. И речь сейчас идет не о финансах. При нашем уровне жизни не сможет каждый переводить суммы с ноликми на счета детских домов и интернатов. Но игрушками, одеждой, канцелярским оборудованием мы можем помочь!!! И я вас призываю это сделать!!!

Их эмоции настоящие, а их смех заражает тебя!

Однажды меня в субботу попросили помочь, поиграть с детками в интернате.

Он для ребят из неблагополучных семей, находится по улице Толстого. Его воспитатели обратились к нашим студентам с просьбой приходить к их малышам и подросткам раз в неделю и проводить с ними разные мероприятия. К сожалению, откликнулись немногие...

Мы заранее составили план, разработали игры, темы для разговоров, для малышей принесли аппликации, ножнички, клей, карандашники, шарик и, конечно же, конфеты.

Сложные дети.

На контакт сначала шли не многие. Но шары и карандаши не могли удержать их любопытства. Спустя некоторое время мы были со всеми знакомы

P.S.

РЕДАКЦИЯ «УНІВЕР.СІТІ»

уже несколько месяцев дружит с Центром реабилитации детей, при этом не делая с этого сенсаций. Просто проводит свое свободное время с маленькими людьми, которым так необходимо тепло и забота. Они будут рады любой Вашей помощи.

Мы благодарим студентов филологического и психолого-педагогического факультетов за постоянное сотрудничество с нами и Центром реабилитации. Их общими усилиями на Новый год дети получают много игрушек, одежды, книг. Вас они тоже не оставят без подарков — улыбки и сияющих глаз.

Да и наша суббота начинается с огромного позитива и шума. Мы ведь тоже с ними прыгаем, поем песенки, рисуем, не смотря на то, что нам давно за 18!

Если вы еще не знаете, куда деть свою энергию, тогда обращайтесь к нам (редакция «Универ.сити»)!!!

Дарина Примак

Фізико-математичний факультет

Студенти фізико-математичного факультету своє дозвілля проводять із користю не лише для себе, а й для тих, кого доля обділила турботою. Уже в котрий раз вони відвідують Чернігівський дитячий притулок та ще і не з пустими руками. Спільними зусиллями було зібрано чимало книг, іграшок, одягу.

Година спілкування з вихованцями притулку пролетіла весело та цікаво. Діти охоче розповідали про свої захоплення, роботу гуртків, хвалилися власними здобутками, брали активну участь у конкурсах.

На пам'ять про цю зустріч діти та студенти створили стінку з об'єднаними своїми долоньками, як символ турботи і тепла.

Діліться радістю, даруйте посмішки і не забувайте, що все вами зроблене повернеться сторицею!

Тетяна Крижева

Країна смарагдової зелені, де мешкають лепрекони

Як відомо, Ірландія – це країна смарагдової зелені, де мешкають лепрекони, виробляється пиво „Гіннесс” та віскі, в'яжуться теплі светри й ковдри з вовни тамтешніх овець. Проте для мене Ірландія, зокрема її столиця Дублін, назавжди залишиться батьківщиною видатних письменників Дж. Свіфта, О. Вайльда, Б. Шоу. Дж. Джойса, а також місцем, де, мабуть, найбільша у світі концентрація професійних та аматорських театрів на душу населення. І мене, як завзятого театралю, художнього керівника та режисера театральної студії „АмаТео”, цей факт не міг залишити байдужою.

Мені випала нагода провести у Дубліні кілька незабутніх днів, адже, пройшовши конкурсний відбір серед більше, ніж сотні учасників, я потрапила на навчальний тренінг „Making Connections”, що проводився „Національною асоціацією підтримки драматичних театрів” Ірландії.

Ця подорож зовсім не була відпочинком, адже заняття проходили кожного дня з 9 ранку до 9 вечора з лаконічними перервами на обід та каву. Проте насиченість та різноманітність тренінгів не залишали часу для втоми та нудьги. Під керівництвом тренерів з Ірландії та Великобританії наша команда (Україна, Білорусія, Ірландія, Великобританія, Італія, Латвія та Фінляндія) обмінювалася досвідом у сфері міжнародного співробітництва, керівництва театрами, роботи з дітьми та

молодими людьми. Ми також відвідували дуже вишукані практичні тренінги з напрямів сучасного театрального мистецтва – physical theatre, play-back theatre, object theatre.

Physical theatre (тренер Наомі Сайд, лондонський театр Frantic Assembly) – театральне мистецтво, що не має мовного бар'єру, адже головним засобом вираження почуттів та емоцій є власне тіло актора, його рухи. Play-back theatre (майстер-клас Романа Кандібура, м. Дніпропетровськ) – театр без декорацій, костюмів та завчасно написаного сценарію. Глядач є активним учасником такої театральної постановки, адже актори на сцені намагаються відтворити переживання глядачів, які розповідають свої історії безпосередньо на сцені. Object theatre (майстер-клас Роберти Пеніццо, театр Via Mario, м. Перуджа, Італія) працює зі звичайними предметами, які стають „оповідачами” історій в руках авторів.

Прекрасна організація, насиченість і цікавість навчального тренінгу, гостинність ірландців у купі з незабутніми прогулянками стародавнім Дубліном, безкрайньою величчю смарагдових луків та мо-

тивами пісні про Моллі Мелон, що лунає з усіх кав'ярень та крамниць, назавжди залишилися частками мого життя та надихнули на нові театральні звернення, свідками яких, Ви, шановні читачі, скоро станете.

**Олена
Росстальна**

У КОЖНІЙ ЛЮДИНІ Є СОНЦЕ. ТІЛЬКИ ДАЙТЕ ЙОМУ СВІТИТИ

Чи можна зробити фізику цікавою та зрозумілою для всіх? Так, якщо її викладають лауреати Державної премії України в галузі освіти 2012 року. Наш університет може похвалитися викладачами такого рівня. Серед них – завідувач кафедри педагогіки, психології та методики навчання фізики та математики, кандидат педагогічних наук, професор Віталій Федорович Савченко.

Разом із Лященком Олександром Івановичем – академіком – секретарем Відділення загальної середньої освіти Національної академії педагогічних наук України, вони здобули перемогу у номінації «Загальна середня освіта» за навчально-методичний комплект з фізики для середньої школи.

«Я вдячний усім нашої педагогічній громаді за привітання з нагоди присудження мені і моєму колезі академіку О.І. Лященкові, високої нагороди у галузі освіти. У порівнянні з іншими відзнаками вона досить своєрідна і специфічна, бо присуджується лише раз в житті, – зазначає Віталій Федорович.

Звичайно ж, це безперечна перемога, якій передувала клопітка робота. Адже потрібно було розробити комплект дидактичних матеріалів для забезпечення навчання фізики учнів середньої школи. Вагомим внеском ста-

ло і те, що до цього ніхто в Україні ще не створив серію підручників з фізики для усіх класів відразу.

На жаль, до такого фіналу як присудження Премії не довелося дожити усім творцям цього проекту.

Понад 15 років над цією проблемою разом з нами працював професор Є.В. Коршак, внесок якого в розробку проекту важко переоцінити. Та доля розпорядилася саме так... з сумом у голові ділиться Віталій Федорович.

Фізика – лірика

Здобутки професора Савченка у фізиці є досить значними, але варто зауважити, що він є відмінним педагогом. Та чи могло бути інакше, коли з дитинства мав приклад справжньої відданості та любові, адже батьки Віталія Федоровича – учителі.

Родина професора суто педагогічна, але поєднання спеціальностей вельми цікаве. Адже дружина Віталія Федоровича – педагог-біолог, а донька, Ірина – кандидат філологічних наук, улюблениця студентів, та ще й режисер – постановник студентського театру «Вавилон», м. Київ.

Ірина ще у дошкільному віці збирала малечу і влаштовувала міні-спектаклі за змістом українських казок, тому вибір професії був очевидним. Вона має чимало відзнак, серед них є і нагорода за «Кращу режисуру» IV Міжнародного молодіжного театрального фестивалю «ПРОСТІР», що проводився у нашому місті.

На питання чи можна точні науки зробити цікавими для широкої аудиторії, професор зауважує, що поділ на точні і неточні науки є досить умовним:

«Будь-яка сума знань, за загальноновідомим означенням, стає наукою як тільки в ній починаються вимірювання. Тому доцільніше вести мову про гуманітарні та природничо-математичні науки. Узагалі відомий афоризм «фізика – лірика» дозволяє стверджувати, що лише широкий погляд на зміст і структуру освіти дозволить розв'язати (нехай хоч частково) проблему формування інтересу до тієї чи іншої науки».

Життя педагога не ділиться

За 50-річний стаж роботи викладачем у Віталія Федоровича набирався чимало спогадів, які не можна поділити за кольором чи інтенсивністю вражень. Життя педагога завжди яскраве та неординарне. Інша справа, що пам'ять часто відкидає дещо в «кошик». Тоді те, що пам'ятаєш, здається особливо знаковим. Для професора Савченка це і перші уроки у Краснохутірській школі – інтернаті, і організація кабінету фізики у Березнянській середній школі, і захист кандидатської дисертації, і перший методичний посібник, усього, мабуть, не злічити.

Захоплює і географія життя Віталія Федоровича. Адже він родом з Полтавщини, навчався у Дрогобичі, а зараз працює і проживає у Чернівцях. Таким подорожам посприяло кохання.

Кожна вищій навчальний заклад може похвалитися тим, що у ньому переплітаються долі молодих людей з різних куточків України. Не стали виключенням і ми з дружиною, випускницею Березнянської середньої школи. Коли ми одружилися, то переважила жіноча воля і взаємне кохання.

У кожній людині є сонце. Тільки дайте йому світити.

Сократ Кажуть, що талановита людина – талановита у всьому. Це справді так. Доказом може слугувати і те, що Віталій Федорович не лише науковець, фізик та педагог, а і член авторського колективу навчальних передач з фізики, що протягом 26 років (до 1993 р.) виходили на телебаченні в рамках студії «Шкільний екран» при Комітеті телебачення і радіомовлення УРСР.

Життя дається людині лише раз, тому прожити його треба гідно, рівняючись на кращих.

Редакція «Університет» приєднується до привітань з нагоди отримання Державної премії України в галузі освіти 2012, бажає Віталію Федоровичу та його колективу здоров'я, натхнення та подальших звершень!

Катя Печерна,
Наталія Іващенко

СТОРИНКАМИ МУЗЕЮ

У 20-х роках минулого століття іноземні мови в Чернігівському педагогічному інституті викладали подружжя Вассер.

Можливо, сімейна пара вирішила оселитися в Чернівці назавжди. Роботи вистачало. Статки сім'ї були пристойними. Із ранку до ночі Еміль Іванович і його дружина працювали в різних навчальних закладах міста, проводили приватні уроки. Серед чернівців було надзвичайно престижним брати уроки німецької мови у справжньої німкені, або вивчати французьку мову під керівництвом справжнього француза... Мешкали вони у власному затишному будиночку по вулиці Хлібопекінській, 28 (тепер вул.

Воровського). Син Рено вступив до Ленінградського університету.

Провінційний Чернівці начебто дарував тишу і спокій, був далекий від потрясіння великих промислових міст.

Та настали горезвісні 30-ті роки. Сім'я Вассер та її чернігівське оточення потрапили в поле зору органів безпеки країни. Декого з їхніх чернігівських знайомих засудили як іноземних шпигунів і вислали до Сибіру. Очевидно, не чекаючи гіршого повороту справ, сім'я Вассер залишає Чернівці. На початку 1931 року Емілія Івановича в Чернівці вже не було. Незабаром у 1932 році за власним бажанням звільняється з роботи і Амалія Людвігівна.

Подружжя Вассер

Амалія й Еміль Вассери

Шкода, адже понад 20 років це подружжя, без сумніву, було окрасою чернігівської громади.

Олена Ященко

«Лікнеп» для редакторів або хлопці теж читають про кохання

Редактор – це злий шеф, який одним рухом червоної ручки знищує роботу підлеглого? Чи може це людина, яка старається зробити видання популярнішим?

Єдине, що зрозуміло – це цікава і до кінця незвідана професія. Особливо для студентів філологічного факультету. Адже спеціальність «Українська мова і література та редагування освітніх видань» існує лише 5 років.

Тож з метою своєрідного «лікнепу» для студентів 2-5 курсів було запрошено майстра журналістського слова – Савченка

Владислава Васильовича.

Він став справжнім «клондайком» для допитливих майбутніх редакторів. За плечима має 20-річний досвід роботи в газетах, на радіо, телебаченні, в Інтернет-виданнях та інформаційних агентствах. Вагомим аргументом стало і те, що Владислав Васильович є власним кореспондентом інформаційного агентства «Інформаційні Новини», Української служби Бі-Бі-Сі, телеканалів «Новий канал», ICTV, СТБ, 1+1.

Лещя із самого початку зацікавила та заінтригувала присутніх. Посипався шквал запитань: як правильно брати інтерв'ю, що має бути в основі заголовку? І головне: як зробити нашу газету «Універ.Сіті» кращою?

Владислав Васильович відкрив завісу найпопулярніших тем: «Шансони, сьогодні всі люблять гроші. Тому завжди буде актуально писати про місце їх заробітку. А для «релаксу» – звичайно ж про кохання. І не вірте, що хлопці цього не читають!».

Година двадцять для студентів і новоспеченого викладача пролетіла непомітно, але надзвичайно продуктивно.

Владислав Васильович був приємно вражений «квітником» слухачів (на цій спеціальності навчаються тільки дівчата). Студенти ж – креативністю та багатогранністю оратора. Він дав зрозуміти, що головне – це любов до обраної справи та саморозвиток.

Звичайно, не обійшлося без журналістських байок та анекдотів.

Приємним результатом спілкування стало привітання з Днем студента саме філологинь на головній сторінці Інтернет-видання «Високий Вал».

Студенти вельми вдячні Владиславу Васильовичу і з нетерпінням чекають нових зустрічей.

Адже, що то за рибка, яка не мріє стати акулою? У нашому випадку – акулою пера.

Наталія Іващенко

НОВОРІЧНІ ФАНТАЗІЇ

От і закінчився ще один рік. У кожного пов'язані з ним власні спогади. Редакція «Універ.Сіті» вирішила поцікавитися у відомих в університеті людей, що особливого відбувалося з ними напередодні Нового року, які подарунки запам'яталися найбільше, й що вони б попросили в Діда Мороза для студентів.

Проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, голова профкому викладачів
Анатолій Григорійович Тимошенко:

Новий рік для мене – це заліплені снігом підхатні дахи, мої рідні Сокиринці, а ще по злучальному загадкова цукерка в руці Діда Мороза, якого разом з таємничо красивою Снігуркою діставала мама із скрині. І от ми – три брати Тимошенки: Толя, Вітя й Володя впродовж добрячого десятиліття так хотіли розгорнути обгортку на тій цукерці, але батьківське «ні» було сильнішим від дитячої допитливості. Про те, що цукерка була «штучною», я дізнався на першому курсі істфаку.

Не намагайтеся ВСЕ зрозуміти відразу. Просто ЖИВІТЬ. УСЕ прийде до Вас поступово. Бережіть своє щастя й біжіть за ним!

Голова студентського профкому Ірина
Олександрівна Левицька:

Мені одразу згадується, звичайно, дитячий подарунок. Це була величезна м'яка іграшкова собака. На той час вона була на зріст така ж, як і я. Скільки радості мені подарувала ця іграшка! Така гарна! Тоді не так легко було «дістати» цей подарунок. І ще цукерки... багато цукерок. Ще й досі я з теплом згадую про це.

З тими дитячими відчуттями може зрівнятися лише новорічний подарунок чоловіка – освічення в коханні.

У Діда Мороза хочу попросити для студентів соціальної захищеності. Затишку для сиріт, його ніщо не може замінити!

Деканат психолого-педагогічного факультету

вітає студентів з новорічними святами. 2012 рік був знаменним для нас за хистом 1 докторської та 3 кандидатських дисертацій; створенням кабінету профорієнтації, в якому проходять тестування випускники міста й області, заняття для психологів шкіл Чернігова; проведенням на базі факультету фестивалю психологічних практик «Гармонія».

Ми бажаємо студентам у Новому році відчуття свободи, часу на відпочинок та улюблені справи, кохання, взаєморозуміння, здоров'я.

Декан факультету початкового навчання Олександр Васильович Бобир:

Найкращий подарунок? Звичайно, з дитинства – машинка міцна, металева. Коли вона їхала дорогою, то так стукотіла! Мені здавалося, що навіть справжні машини не так голосно їдуть, як моя.

Хочу попросити в Діда Мороза зі Снігуркою для студентів творчості, оригінального підходу до майбутньої професії. Шукайте свою музу і неодмінно знайдете!

Декан хіміко-біологічного факультету Олександр Петрович Третяк:

Як був студентом зустрічав Новий рік в Лапландському заповіднику за Північним колом. Було так холодно, що навіть шампанське замерзло.

Я хочу, щоб Дід Мороз подарував усім у новому році безмежну радість, щирі любов та успіх, адже це – найважливіше. Кохайте й будьте коханими, а решта прийде разом із цим!

Тетяна Олександрівна Стеченко – декан філологічного факультету:

На будь-які свята мій батько завжди дарував велику торбу шоколадних цукерок «Маска», «Подсолнечные», «Московские», які ми з братом знаходили задалегідь, а обгортки ховали за диван. Мабуть, ця звичка їсти необмежену кількість шоколадних цукерок залишилася в мене ще з дитинства. Але серед найбільш яскравих подарунків дитинства пам'ятаю, як мені Дід Мороз приніс ляльку виробництва «Німеччина», на той час це була рідкість.

Шановний, Діду Морозе! Я щиро вдячна тобі, що у нас навчаються такі талановиті, розумні й просто чудові студенти. Дуже прошу тебе, щоб ти подарував

ім і їхнім родинам міцного здоров'я, вдачі. Виконай усі їхні бажання, адже наші студенти заслуговують на це!

Анатолій Васильович Шморгун – декан фізико-математичного факультету:

У мене новорічні свята весь час супроводжуються старим радянським фільмом «Іронія долі, або з легким паром!». Навіть сказати важко, скільки разів я його бачив! Мабуть, скільки себе пам'ятаю. Але все ж таки найкращим подарунком для мене було народження онучки!

Студентам бажаю, безумовно, успішно скласти сесію (для них це сьогодні актуально), здобувати нові знання та усього, що самі захочуть.

Леонід Михайлович Кузьомко – декан факультету фізичного виховання:

Подарунками в дитинстві мене не особливо балували. Після у дитячому будинку, а там самі розумієте, що... На той час найяскравішим подарунком були для нас червоні лаковані туфлі. Ніколи не забуду їх!

Колись студенти вітати приходили, а зараз щось перестали...

Від щирої душі бажаю бути толерантними в будь-якій ситуації. Залишатися людиною, що б не сталося в житті. Також нехай гумор, веселощі й сміх супроводжують вас у житті!

Декан технологічного факультету Олексій Миколайович Торубара:

Новий рік – це родинне свято. Нарешті, всі, кого давно не бачили, збираються за одним столом! Емоції, побажання, бій курантів! Це свято зі смаком мандаринів.

У Діда Мороза хочу попросити для студентів розуму й розуміння. Все інше, я вважаю, у них є. А це ніколи не буде зайвим!

Декан інституту історії етнології та правознавства імені О.А. Лазаревського – Олександр Борисович Коваленко:

Коли ще не було електричних гірлянд і великого вибору ялинкових прикрас, мої батьки чіпляли на ялинку маленькі мандаринки, які були в той час справжнім дефіцитом, горішки загорнуті у фольгу, і ставили на краєчок гілочки малесенькі свічки – це була справжня казка на Новий рік.

Зичу нашим студентам не боятися мріяти, самореалізовуватися. Головне – завжди завершувати розпочате! Звичайно, цікавого навчання й успіхів у ньому!

Спілкувалась Анастасія Улюшева

Красуні університету

Володьковська Марина - «Міс фотогенічність»

Колір - жовтий (колір її плаття на фотосесії до «Міс університету 2011»).

Герой мультфільму - дуже схожа на Попелюшку.

Тварина - дзвінкоголосий птах соловей.

Пісня - Simple Plan «I can wait forever» (дуже запам'ятався її кліп на «Міс університет», там була ця пісня).

Квітка - скоріш за все ромашка, але яка сама гадає, кого любить чи не любить.

Овоч - звичайно гарбуз (із «Попелюшки»).

Фрукт - ананас (екзотична зовнішність).

Телелюй Альона - «Міс чарівність»

Колір - червоний (Альонка дуже життєрадісна й випромінює любов).

Герой мультфільму - Білка з «Льодовикового періоду» (по-перше, любить горішки, по-друге, якщо за щось взялася, то обов'язково доведе справу до кінця).

Тварина - котик (у неї можна знайти розраду, схожі за характером - довго не ображається, хода у неї кошача).

Пісня - Tom Jones (She is a lady. Справжня леді).

Квітка - ромашка (світлий колір волосся й дуже ніжна).

Овоч - калуста (весь час дізнаєшся про неї щось нове. Ніколи не знаєш, скільки ще залишилося).

Фрукт - Полуниця (варто почекати доки достигне, але коли вже червона - за вуха не відірвати. Щось приблизно таке трапляється і з її друзями - варто лише добре з нею почати спілкуватися й ви у її полоні назавжди).

Катерина Громова - «Міс екстравагантність»

Колір - зелений (як весна, ніжна і непередбачувана).

Герой мультфільму - Білосніжка.

Квітка - піон.

Тварина - хом'як (добра і «пухнаста», але якщо роздратувати може вкусити).

Пісня - Take That «The Flood».

Овоч - морква (солодка, але не відомо, що отримаєш, коли витягнеш її).

Фрукт - соковите кисло-солодке яблуко.

Катерина Ширай - «Міс інтелектуальність»

Колір - блакитний (як чисте небо).

Герой мультфільму - Зайчик із «Ну, постривай!».

Квітка - мак (цвіте лише для тих, хто оберігає її).

Тварина - скоріше за все з пташкою - лебідкою.

Пісня - Gotan Project (Santa Maria «Аргентинское танго»).

Овоч - болгарський перець (хоч і перець, але солодкий).

Фрукт - мандарин (святкова і проста водночас).

Вітаємо красунь з перемогою! Бажаємо подальшого
розквіту вроди та душі!

Новогодние подарки — кто что предпочитает?

Новый год для каждой страны один из самых веселых праздников. Особенно ему рады дети, которые ждут сюрпризов под елку. Их желания, порой, очень удивляют взрослых.

Так, украинцы и россияне предпочитают найти «под елочкой» нечто посущественней. Так, респонденты массово хотели бы найти под елкой деньги, хотя сами не часто планируют их дарить, на втором месте — туристическая путевка, которую жаждут 10% опрошенных, хотя только 1% намерен подарить ее близким.

«В этом году среднестатистическая украинская семья потратит на новогодние праздники 1380 грн. В России аналогичные расходы составят примерно 1948 грн. При этом главной статьей расходов станет новогодний стол.

Британские дети мечтают, чтобы Санта на Рождество пода-

рил им братика или сестричку.

Согласно исследованию детских желаний, 10-тое место среди самых желанных подарков в этом году занял папа. Второе и третье места достались неординарным животным — оленям и домашним коням. Были и среди заказов неожиданные прихоти — снег (восьмое место) и камни (девятое).

Каждый четвертый француз продаст свой рождественский подарок, а **румын** подарит туристическую путевку.

Большинство из тех, кто продаст свои подарки (81%), будет делать это через Интернет.

При этом 28% опрошенных заявили, что будут продавать подарки, которые их не устраивают. 77% опрошенных будут делать это как акт щедрости, остальные — хотят заработать.

Австрийцы. Крайне практичная нация. Безделушки и сувениры, подаренные на Новый год, могут быть признаны своего рода оскорблением. Предметы обихода, дорогая одежда, дизайнерские украшения интерьера — всё это в течение года тщательно выбирается для того, чтобы быть преподнесенным в новогоднюю или рождественскую ночь.

Венгры. В качестве подарков предпочитают книги, теплые носки и... санки. Дети дарят родителям поделки из лозы и бумаги.

Греки. Достаточно оригинальны в плане подарков, приуроченных ко встрече Нового года. Обязательная часть презента — камень. Если камень большой и тяжелый — это пожелание богатой жизни, а если маленький и легкий — символ быстрого и простого преодоления препятствий судьбы. Ещё одним необычным подарком в Греции служит колода карт ручной работы, а из традиционных — по душе приходится корзина с фруктами и вином.

Эскимосы Гренландии в качестве семейного подарка преподносят друг другу ледяные скульптуры. Как минимум несколько лет они будут напоминать одаренному о великолепном празднике.

Японцы. Готовят в качестве рождественских подарков ещё из далёких времен средневековья наборы «осэйбо». Они представляют собой комплекты из свечей, ароматного мыла и ещё нескольких мелочей для повседневной жизни. Цветы в качестве подарка могут быть расценены как оскорбление. Дети кладут под подушку рисунок с изображением мечты и загадывают желания, которые рано или поздно обязательно сбудутся...

Видання Чернівецького національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка, студентського профкому та профкому викладачів

Виходить щоквартально

Регістраційне свідоцтво серія ЧГ №487-136 Р

Редакційна колегія:
Коновальчук Марина
Улюшова Анастасія
Мартиненко Яна
Ольховик Марина
Іващенко Наталія
Хоменко Іра

Адреса редакції:
к.м. 405-А,
вул. Гетьмана Полуботка, 53
м. Чернівці, 14013
тел./факс (0462) 677414
e-mail: univ-city-chdpu@mail.ru

Редакція залишає за собою право
редувати та скорочувати матеріали.
За достовірність матеріалів
та рекламних оголошень
відповідають автори

Оригінал-макет виготовлено на базі
редакції.
Макетування та дизайн:
Сергій Шемендок

Підписано до друку 8.01.2013
Формат 60х84/8. Ум. друк. арк. 1,5.
Зам. 0193. Тираж 450 прим.

Віддруковано ТОВ
«Видавництво «Десна Поліграф»
14027, м. Чернівці,
вул. Станіславського, 40
Тел.: (0462)972661, 972664